

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

ACHTSTE HOOFDSTUK

Oog om oog

In die worsteling tusschen wel dappere, maar ongeoeffende boeren en een ordelijke ruiterbende, gehoorzamend aan de bevelen van handige oversten, had de laatste gemakkelijk de overwinning behaald.

De strijd was kort van duur geweest. Blommaert had al dadelijk begrepen, dat er voor hem niet de minste kans op een zegepraal bestond, en toen hij reeds in de eerste oogenblikken, zes, zeven zijner mannen zag vallen, besloot hij de Geuzen, welke hij zoo noodig hebben zou, niet aan een voor de zaak der vrijheid nuttelooze slachting over te leveren.

— Terug in het bosch! gebood hij.

Nog blonken spaden en zeisen in de eerste stralen der Augustuszonne, nog werd hier en daar een vuurroer gelost, maar bij een herhaling van 't bevel gehoorzaamden de Geuzen en sprongen ze van de baan, waar de dood hen tegen-grijsde, in het veilige bosch.

De Spaansche overste begreep van zijn kant, dat hij den strijd niet in het woud mocht voortzetten, want daar bood elke boom zijn ruiters een hinderpaal, maar de Geuzen een borstwering, daar waren de boeren meester en daarom dacht de bevelhebber er geen oogenblik aan den vijand te vervolgen, hoezeer zijn ruiters het ook wenschten.

Na dit kort oponthoud, reden de Spanjaarden met hun gevangene voort. De paarden trappelden over de gevallenen, die in dit vroege uur van een schitterenden zomerdag reeds hun leven voor de vrijheid van Nederland hadden geofferd.

Blommaert verzamelde zijn mannen. Met innig medelijden staarde hij hen aan en sprak dan:

— Vrienden, wij hebben een misslag begaan, ik ben de eerste om het te bekennen. Maar dat deze nederlaag ons niet ontmoedige. In 't open veld kunnen wij den Spanjool niet bestrijden... oorlog voeren is zijn handwerk... wij waren tot heden mannen des vredes en slechts uit wanhoop, gedreven door de tyrannie, grijpen wij naar 't wapen. Straks, als we Oudenaarde zullen innemen, staan we op een ander terrein, waar we een strijd kunnen voeren, man tegen man... en dan is de zege ons! 't Gebeurde van dezen morgen zij ons allen een ernstige les, maar 't mag ons niet ontmoedigen. Vol hoop en vertrouwen keeren we in het bosch terug, na eerst onze gevallenen gehaald te hebben.

De weg was nu veilig en haastig snelden de Geuzen om hun dooden. Van wissen en takken vervaardigden ze draagbaren en weldra begaf de droevige stoet zich op weg naar Blommaerts hut.

De kapitein wandelde tusschen Frans Dekkers en den rooden krijgsman. Het drietal zweeg... Ieder was met zijn eigen gedachten bezig.

Eindelijk zei Blommaert:

— Ik hoop, dat Wybo gelukkiger geweest is.

Zoo de baljuw in onze macht ware, zou deze morgen nog een goede morgen genoemd worden.

Onder de hooge, schaduwgevende boomen trokken de Geuzen voort... zwijsend, mijmerend... met rouw in 't harte. Als gevallen helden lagen de dooden op de wissen berries. Zonder praal of luister zou hun begrafenis geschieden, en al zijn hun namen vergeten, toch worden ze door het nageslacht vereerd met zoovele makers onder den eertitel: Boschgeuzen!

De stoet bereikte de open plaats, waar Blommaerts hut stond.

Wybo kwam den kapitein tegemoet.

— Is de baljuw gevangen? vroeg deze haastig.

— Hij werd gevat... maar is ontvlucht... de Spaansche liet hem ontsnappen, antwoordde Kasper droevig.

— Hij is ontsnapt! kreet Blommaert driftig.

Maar hij hield een scherpe opmerking terug! Was hij zelf niet verslagen?

Wybo vroeg niets. Hij begreep alles, want hij zag den heer van Schoonewalle niet en wel de dooden.

— De Spaansche! herhaalde Blommaert woedend.

Die slange! En zij is ook heen?

— Neen...

— Neen?

— Zij is nog hier! Ze zal haar straf niet ontgaan.

— Ik liet haar hut bewaken.

Blommaert snelde naar de stulp en trad driftig binnen.

Fier stond daar de schoone vrouw, dit wispelturig kind van het Zuiden, en onbevreesd staarde ze naar den Geuzenhoofdman.

— Gij durft nog zulk een houding aannemen! kreet Blommaert toornig.

— Wees niet hard tegen mij, Signor, zei de vrouw op vleienden toon. Ja, ik heb den heer van Corteville bevrijd... ik meende gisteren dat ik hem haatte... maar ik kende mij zelve niet, want ik bemin hem... ja, Signor, ik bemin hem meer dan ik het uitdrukken kan. Ik leverde den hoogbaljuw aan u over... ik ontnam hem u weer... wij zijn effen... gij hebt noch gewonnen, noch verloren. Laat mij heengaan, Signor, ik werd niet geboren om onder deze lieden te leven.

Snel had ze gesproken en op warmen toon, en zooals ze daar stond, beschenen door het zonnelicht, dat door het

kleine venster viel, geleek ze een groot, onschuldig kind...

Blommaert blikte haar verwonderd aan.

Zijn drift was weg, en hij kon niet meer toornig zijn op dit schepsel.

Veeleer gevoelde hij medelijden met haar. Was ze niet een ongelukkig wezen, een verdoolde? Moest hij ernst verwachten bij dit meisje, gewoon met wispelturige zuiderlingen om te gaan en nu tegenover ernstige hervormden staande?

— Gij speelt met ons... gij zijt dat gewoon, maar hier is het gevaarlijk, sprak hij kort. Keer naar de stad terug en blijf er voortaan!

Zij lachte verheugd.

Maar Blommaert keerde zich snel om, trad buiten en zocht den rooden krijgsman. Deze was verdwenen. Dan riep de kapitein zijn vriend Wybo en vroeg:

— Wilt gij de Spaansche tot aan den zoom van het woud geleiden?

— Gij laat haar gaan? vroeg de Geus verrast.

— Ja... zij is niet verantwoordelijk voor haar daden... ze is een kind nog... een verdorven kind, 't is waar. Maar haar dood kan ons geen winste brengen. Ik bid u, voer haar weg.

De vrouw wilde van Blommaert plechtig afscheid nemen, maar deze bemoeide zich niet meer met haar.

— Waar gaat die Spaansche heen? riep een uit de bende. Mag ze ongehinderd vertrekken. Zij, de verraderes, de verspiester!

— Ter dood, ter dood! klonk het dreigend en dra klonk het als een stormkreet: Dood aan de Spaansche!

Blommaert sprong voor zijn mannen en wenkte stilte.

't Duurde lang, eer 't gerucht bedaard was.

— Mannen! riep hij gebiedend, geen nutteloos geweld! Die vrouw is zonder dat zij zulks zelf weet, een slachtoffer harer meesters. Wat zou het ons baten, haar bloed te vergieten? Moeten wij wreed zijn, als onze vijanden. Mannen, waakt, want mogelijk zal de vijand ons heden in 't bosch opzoeken! Begraaft eerst onze dooden, opdat ze den Spanjool niet in de handen vallen tot gruwelijke verminking, blijft dan in de nabijheid en verzamelt u hier op den eersten alarmkreet!

Blommaerts woord scheen indruk te maken, want niemand sprak nog tegen.

Wybo was reeds achter de kromming eener dreef verdwenen, en de kapitein achtte de Spaansche nu veilig.

Blommaert wilde eenige brieven schrijven, om voeling te houden met de leiders van andere benden en bovenal met den prins van Oranje. Nauwelijks was hij met dezen arbeid gereed, of Kasper kwam opgewonden de hut binnen, zeggend:

— Ze hebben haar mij ontruk! Mathys Deschepper voerde hen aan.

— Is de Spaansche in de macht der mannen? vroeg de kapitein verschrikt.

— Ja, ik heb gedaan wat ik kon, om haar te redden, maar 't was onmogelijk. Deschepper en nog een tiental Geuzen grepen de vrouw vast en sleurden haar mee. Ze riep om hulpe, gilde vreeselijk, terwijl ze door het bosch geslept werd, door doornen en stekels, over boomwortels en tusschen struiken... en nu hangt ze aan een tak!

— Vreeselijk, vreeselijk! kreet Blommaert. Maar de schuldigen zullen gestraft worden... ook Mathys, ja, hij vooral!

— Kalm, Jacob, kalm, hernam Wybo.

— Maar dat gaat alle perken te buiten.

Wat hebben wij den Spanjool nog te verwijten?

— Veel! Hoe stierf uw gade? Hoe stierf Descheppers vrouw? Hoe stierven zoovele brave, rechtschapen mannen en vrouwen?

Denk aan Backereel, aan Herman! Denk aan Margaretha Deschepper!

Blommaert zweeg.

— Ons volk is verbitterd, vervolgde Wybo. Die vrouw was een Spaansche... en zij was niet onschuldig. Mannen als Deschepper denken niet als gij... Verbitter hen niet!

— Ge hebt gelijk, Kasper, antwoordde Blommaert. Al keur ik dien wreeden moord ten strengste af, toch zal ik de oogen sluiten. Spanje maait, wat het gezaaid heeft.

— Er zijn meer wreedheden in dit woud gebeurd, Jacob. Ik betreur ze... ja ik betreur die aanrandingen op priesters, monniken, nonnen... maar heeft men deze bannelingen niet uitgedaagd? Wie staan met kruisen bij de brandstapels en schavotten, wie zet het volk op tegen de kettters, wie jaagt de hervormden?

— Ja, ook de kerk oogst wat ze geplant heeft... ik zal Deschepper alleen spreken, want zooveel mogelijk moeten wij die daden van geweld beteugelen.

— Een sterke bende Spanjaarden rukt op het bosch aan... op, Geuzen, op! klonk het buiten.

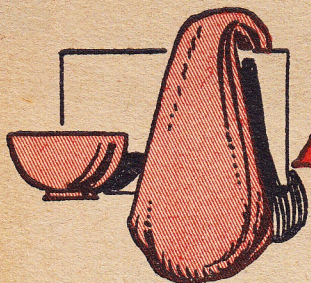
De roode krijgsman stond daar, druipend van 't zweet, bedekt met stof, en hij gaf het eerste noodsein.

Maar ook van andere kanten galmde het :

— De Spanjaarden, de Spanjaarden!

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926